

Btw in principe altijd in verkoopprijs

BTW - Voor de btw is de maatstaf van heffing bepalend voor de berekening van de verschuldigde omzetbelasting. De maatstaf van heffing is de totale vergoeding die voor een prestatie in rekening wordt gebracht of, als de afnemer meer betaalt, het betaalde bedrag. Als een ondernemer de vergoeding vaststelt, moet hij rekening houden met de btw die verschuldigd zal zijn, omdat de afnemer de btw niet altijd in aftrek zal kunnen brengen.

In de praktijk kan het voorkomen dat partijen ten onrechte geen btw in rekening hebben gebracht omdat zij er bijvoorbeeld vanuit zijn gegaan dat ze geen ondernemer zijn voor de btw. Als achteraf blijkt dat de partijen toch btw-plichtig zijn, rijst de vraag of de omzetbelasting moet worden berekend over de vergoeding die is betaald of dat deze al in de vergoeding zit. Het financiële belang van dit vraagstuk kan voor de partijen in kwestie erg groot zijn. In het volgende voorbeeld maken wij het verschil duidelijk.

Een ondernemer levert een goed en daarvoor betaalt de afnemer 1.000 euro. De ondernemer heeft geen btw in rekening gebracht. Toch is hij 21 procent btw verschuldigd ter zake van de levering.

- *Als de btw alsnog over de vergoeding berekend moet worden, en dus niet in de verkoopprijs is inbegrepen, is de ondernemer 210 euro aan btw verschuldigd.*
- *Als de btw in de verkoopprijs is inbegrepen, is de ondernemer $21/121 \times 1000 = 173,55$ euro aan btw verschuldigd.*

Juridprudentie

In november 2013 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) duidelijkheid gegeven over deze vraag. In de zaak die speelde ging het om twee Roemeense natuurlijke personen die in totaal 149 overeenkomsten voor de levering van onroerende zaken hebben gesloten. In deze overeenkomsten hebben beide partijen niets opgenomen over de btw. Na een controle legt de Roemeense Belastingdienst een naheffingsaanslag op, omdat de leveringen tussen de twee natuurlijke personen zijn aan te merken als economische activiteiten. De na te heffen btw berekent de Roemeense Belastingdienst over de vergoeding die tussen beide partijen is overeengekomen. Volgens de beide partijen zit de btw in de overeengekomen vergoeding en moet deze niet over de vergoeding worden berekend, zoals de Roemeense Belastingdienst doet. Als de btw over de vergoeding had moeten worden berekend, is het namelijk niet zeker dat de overeenkomst tussen de natuurlijke personen tot stand zou zijn geko-

men. Daarbij komt dat beide partijen de alsnog verschuldigde omzetbelasting niet kunnen verhalen op de kopers. Hierdoor vormt de btw een kostenpost voor de verkopers en drukt deze op de leveranciers. Dit terwijl de btw een belasting is die bij de eindgebruiker zou moeten drukken. De Roemeense rechter wil van het HvJ EU weten of in het geval waarin koper en verkoper niets zijn overeengekomen, de verschuldigde btw over of uit de overeengekomen verkoopprijs moet worden berekend.

Btw-richtlijn

Als eerste geeft het HvJ EU aan dat de verwijzende Roemeense rechter niet heeft aangegeven of de Roemeense natuurlijke personen de mogelijkheid hebben om de nagegeven btw te verhalen op hun kopers. Volgens het HvJ EU is deze informatie van belang bij de beantwoording van de prejudiciële vraag. Vervolgens gaat de Europese Hof in op de btw-richtlijn. Op grond van de deze richtlijn wordt de btw geheven over de werkelijk ontvangen tegenprestatie. Als in de overeenkomst echter niets is overeengekomen over de btw en de verkoper niet de mogelijkheid heeft om de nagegeven omzetbelasting te verhalen op de koper, dan heeft het uitgangspunt dat de btw geheven wordt over de verkoopprijs, tot gevolg dat deze op de verkoper drukt. Dit strookt niet met het beginsel dat de btw op de eindgebruiker van een prestatie moet drukken. In dat geval dient de verschuldigde btw uit de overeengekomen verkoopprijs te worden berekend.

Ondernemers in Nederland

Het Europese Hof van Justitie heeft in deze zaak aangegeven dat de btw in beginsel moet worden berekend over de aan de afnemer in rekening gebrachte vergoeding. Als de nagegeven btw niet meer kan worden verhaald op de kopers, ligt het anders. In dat geval moet de verkoopprijs worden opgevat als een prijs inclusief btw. Als een ondernemer een naheffingsaanslag krijgt, omdat hij ten onrechte geen btw in rekening heeft gebracht en hij deze niet meer kan verhalen op de koper, moet hij controleren of de Belastingdienst de nagegeven omzetbelasting heeft berekend over de verkoopprijs inclusief btw, dus 21/121. Heeft de Belastingdienst dat niet gedaan, dan moet de ondernemer bezwaar maken tegen de naheffingsaanslag. Dan zal de btw volgens de hiervoor besproken jurisprudentie alsnog op juiste wijze worden berekend. (*mr. C. van Vilsteren*)

HvJ EU, 7 november 2013, C-249/12 en C-250/12